№ 128.
D. 29. Maia.
SOBOTA.
Rok 1824.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Wejście Wojsk X. Warsz: do Lwowa 1809.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

Rękodzielnia P. Ewansa przy ulicy Sto Jerskiej w Warszawie, coraz nowemi pomnaża się płodami nader użytecznemi Kraiowi. Rozmaite Machiny służące do Gospodarstwa sprawiaią podziwienie, szczególniej Sieczkarnie, Młocarnie, Młynki do wiania zboża, do zasiewania, do rznięcia Kartofli i t:p: Można tamże widzieć ogromny *Kafar* do wbiiania palów; do takowej pracy używa się powszechnie kilkudziesiąt Ludzi; Mechanizm tego Kafaru tak iest urządzony iż zamiast 50 Ludzi, tylko 4 pracuie, a znierównie większym skutkiem, bo przy dotąd używanych Kafarach gdy trzeba było uderzyć razy 8, ten nowy za iednem uderzeniem tyleż skutkuie. Tamże znajduie się *Magiel*, który potrzebuie tylko iednej kilkunastoletniej osoby do maglowania. W tej Rękodzielni ciągle pracuie 150 robotników, prawie wszyscy są Polacy. P. Ewans ciekawym chętnie okazuie wszystkie osobliwości znajduiące się w tem miejscu.

Magazyn Mód po Pannie *Sofi*, na Krakowskiem Przedmieściu w domu Wizytkowskim, objeła Pani *Bajli*. Znajduią się wnim wszelkie nowości służące do ubrania Damy, szczególniej najmodniejsze Kapelusze, Czepki it:p: tamże przyjmuią się obstalunki na robotę Sukien Damskich i Salop; są oraz rozmaite Perfumy i skład Wody areomatycznej wynalezionej przez P. *Nagla*.

Dawny zwyczaj Strzelania na Zielone Swiątki.—Zygmunt I. urządzaiąc Miasto *Gdańsk* pod R. 1526, między różnemi ustawami iak się Gdańszczanie zachowywać maią przepisał „Stanowiemy prócz tego, że między murza w których Rzemieślnicy w strzelaniu ćwiczą się, nie powinny być nadal tak często odwiedzane, prócz 3ch dni w Roku w Swiątki, iak się dzieie u znaczniejszych Obywateli Miasta. Gdy te 3 Dni odbędą się z przyzwoitą wesołością, wówczas Klucze maią być Radzie zwrócone i od tejże Rady każdego Roku dla otrzymania takowego Pozwolenia, Klucze do Międzymurża upraszane być maią. Od zdania Rady i w iej mocy iest takiej zabawy podług okoliczności czasu pozwolić lub odmówić.„ To Postanowienie dowodzi tyle że i przed 300 lat nadużywano zabaw, że Rząd wglądał w nadużycia i onem zabiegał, że urzędy miejscowe miały swoię powagę. Urządzenia o strzelaniu były także w Krakowie i w innych, gdzie do *Kurka* strzelano.

Oddawna różne tak zwane *uczone* Zwierzęta, Cudzoziemcy okazywali w Warszawie; lecz żaden nie starał się przekonać że i *Osioł* iest poiętny. Przybyły teraz P. Franciszek *Kapelin*, okazuie bardzo zgrabnego Osiełka, który z posłuszeństwem i zręcznością wykonywa rozkazy swego Pana, daie znać która iest godzina, wita Gości i t: p: Codziennie widzieć go można od godz: 10 przedpołudniem, do 8 wieczornej, w Szopie za Żelazną bramą. Tamże są żywe, stare i młode Wielblądy, tudzież in-

ne Zagraniczne Zwierzęta. Za wnijście płaci się groszy 15.

Licytacja na Obrazy, Rzeźby, zabytki starożytne i t:p: dotąd odbywa się w Pałacu N: 484, przy ulicy Miodowej. Między będącemi ieszcze do nabycia, iest kilka Oryginałów sławnych Mistrzów, a szczególniej Obraz przez *Dominikina* wystawiaiący Czas.

w Księgarni *Węckiego* znajduie się Grammatyka Łacińska do użytku młodzieży Polskiej według *Brudera* na nowo przerobiona i pomnożona p. J. *Troiańskiego* 1824. Cena Exe: zł: 4 gr: 15. Początki Jeografji według obecnego stanu ziemi ułożone. (Mała co do objętości książeczka, lecz obejmuiąca wszystko co tylko poczynaiącemu się uczyć tej nauki, nieodbicie iest potrzebnem.) Cena Exem: zło: 1 gr: 15, na papierze Francuz: zł: 5.

Ser nowo zjawiony w Warszawie, robiony na sposób *Newszatelski*, znalazł wielu Amatorów; iest to wyborny przysmaczek na śniadanie; składa się z świeżej śmietany, którą się iak masłem Chleb smaruie; dostać go można w Cukierni *Lursa* przy ulicy Miodowej, sztuka gr: 15.

Aktorowie Teatru Warszaw: w zeszłą Niedzielę w *Płocku*, na pierwsze widowisko dali Traiedją *Fedra*, a we Wtorek Komedje Dwaj *Anglicy* i *Trafiła Kosa na kamień*. JPani *Kurpińska* pierwszy raz ukazuiąca się na scenie tameczuej, ciągle okrywaną była rzęsistemi oklaskami, lecz dochód z tych 2ch widowisk był szczupły, dla ustawicznej bowiem niepogody trudno Amatorom z okolic przybywać do Miasta. Spodziewać się atoli należy że rozmaitość i wybor Dzieł maiących być przedstawianemi, nadal sprowadzać będą liczniej przyiacioł sceny Ojczystej.

ROZMAITOŚCI.

Rząd nowej Rzeczy pospolitej Kolumbijskiej w Ameryce Południ: ma w zamiarze o 50,000 powiększyć swe wojsko, oraz pomnożyć Flottę, lecz oczekuie na układy o znaczną pożyczkę w Europie, bez której tego dokonać nie iest wstanie. — w Mieście Hiszpańskiem *Walencji* ciągle panuią rozruchy, z tego powodu wezwano wojsko Francuzkie na którego przybycie mieszkańcy oczekuią z największą niecierpliwością. — Król Hiszpański wydał nowy wyrok zakazuiący wprowadzania do Hiszpanji Książek zagranicznych. Ustanowiona Komisja w Madrycie ma przeglądać każdą Książkę, i dopiero za zezwoleniem tej Kommissji mogą być Dzieła sprzedawane, ktoby zaś miał książkę zakazaną, zapłaci kary 500 dukatów. Biskupi Dyecezalni i Prezes rady Kastylskiej każdego czasu maią wolność przeglądać nawet prywatne Księgarnie. Także wszystkie zagraniczne malowidła i ryciny podlegaią temuż wyrokowi.— Minister Skarbu Państwa Austrjac: Hrabia *Stadjon*, udawszy się na początku Maia do *Baden* dla poratowania zdrowia, tamże zakończył życie. — Na Sejmie Wirtemberskim ciągle naradzaią się Deputowani nad powiększeniem funduszu dla Instytutów dobroczynnych.—w *Hamburgu* także założonym będzie Instytut wód Mineralnych sztucznych—Xiąże *Hohenloe* Prałat, d. 9 z.m. przybył do *Linc* w Austrji. Natychmiast mnóstwo Ludu otoczyło iego mieszkanie, codziennie Mszą S: odprawia na której bywa tyle osób wszelkiego stanu, iż Kościół objąć ich niemoże.—

Panna *Mars* Aktorka pierwszego Teatru Paryzkiego, wyiechała do *Bruxelli* gdzie kilka razy grać będzie. Ta ulubiona Artystka co rok na 3 miesiące wyieżdza do rozmaitych miast Francji, takowa przeiazdka zwykle przynosi iej dochodu do 50,000 złpo: — Dzierżawca małego folwarku o kilka mil od

Paryża, dla opłacenia podatków, wysłał na przedaż połowę swej trzody, to iest 23 Baranów, prowadził ie młody owczarczyk; nazaiutrz rano odebrał wiadomość tenże Dzierżawca że owczarczyka znaleziono powieszonego na drzewie przy gościńcu, a wszystkie Barany rozproszone, niewiadomo kto tej zbrodni był sprawcą. — Najmodniejsze Kapelusze Damskie, znowu są ogromne, maią formę dawnych Toków Hiszpańskich, zamiast kwiatów ozdobione są iagodami Porzeczek i Agrestu. Na przechadzkę rano, Dama musi brać Kapelusz Ryżowy, albo z słomki włoskiej, takowe Kapelusze są co raz droższe, cena ich dochodzi do 30 dukatów.! Gospodarze na próżno przekonywaią swe modne Żony że gdy zboże iest nadzwyczaj tanie, za słomę tak wiele płacić iest to bez sumienia; lecz moda niesłucha gospodarskich uwag. Takowy Ryżowy lub Słomkowy Kapelusz niema innych ozdób prócz Chusteczki albo letkiej woalki. Jeśli modna Dama iedzie konno, tedy bierze Spencerek grodenablowy koloru bladego. Ubiór Mezki mało się zmienił, Surduty modne są czarne, na ieden rząd guzików zapinane, Pantalony szerokie u pasa a udołu wąskie, koloru popielatego z lampasem czarnym na boku, Kamizelka karmazynowa kazmirowa lub materjalna. Na Fartuchy do Koczów i Karyolek zaczynaią teraz używać *Ceraty*, co iest dogodnie, gdyż wczasie deszczu woda natychmiast opływa, a wczasie pogody takowy fartuch zwiia się na żelazny walec i bardzo mało zabiera miejsca. Najmodniejsze Serwisy Porcelanowe, maią kształt muszli, Taca iest ogromną konchą, a filiżanki, imbryczki e.t.c. są pstrokate slimakowej figury.— Improwizatorowie Włoscy są teraz w modzie, ieszcze nieprzestał zachwycać Paryżanów Pan *Sgricci*, gdy zaczął się wsławiać w Londynie P. *Petruci*, który iuż kilkanaście Traie: zzadanych mu na prędce treści, bez zaiąknienia się wydeklamował.—D. 14 b. m. przed Sądem Spra: Krymi: stawiono Młodzieńca Głuchoniemego, którego obwiniono iż kupił skradzioną Kamizelkę. Nauczyciel Instytutu Głuchoniemych bronił obwinionego, co na licznie zgromadzonych słuchaczach niezmierne uczyniło wrażenie. Przekonano się iż obwiniony nabył w dobrej wierze ową Kamizelkę niewiedząc że była skradziona, i został natychmiast uwolniony. — Wielki *Xże Wejmarski* wciągu b. m. zwiedził Darmsztad, Frankfort, Koblenc i Trewir, zkąd udał się do Gandawy dla odwiedzenia swego Syna Xcia *Bernarda* będącego Jenerałem w wojsku Niderlandzkiem. — w *Rzymie* przed kilką tygodniami, umarła oddawna tam mieszkaiąca Xżna *Dewenshire* Angielka. Była to Pani bardzo maiętna, a większą połowę swych dochodów przeznaczała na wsparcie Artystów. Rzymianie opłakuią zgon tej opiekunki kunsztów. Hojnie opłacała autorow, a na ozdobne wydanie dzieł klassycznych dawała tyle pieniędzy ile tylko żądali drukarze i rysownicy. Łożyła także niemało na odkopywanie starożytności Rzymskich, przytym była dobroczynną dla ubogich których hojnie wspierała. Teraz w Rzymie wybito Medal z wyobrażeniem tej zacnej Pani. — Do Francji a nawet do Paryża oszuści wprowadzili niemało sztablanego Srebra, które na pozor zdawało się być czystem i miało należytą probę i stosowną wagę, lecz wewnątrz znajdował się inny kruszec, na czym łatwowierni wielkie ponieśli straty. —

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Suchorzewski Pułkownik z Międzyrzycza. — Konarzewska Radczyni z Kowalewa. — Woiewódzki Tadeusz Assesor z Siedlec — Rejchell Konstanty Sędzia z Krakowa. — Szawłowski Jan Obywat

z Łowicza. — Kossakowski Ludwik Kassier z Kntna. — Kurdwanowski Jakób Dzie: z Bielawki. — Miedzichowski Sędzia. — Karenga Marszałek z Kirsna. — Bogucki Pułkownik z Siedlec. — Zeman Franciszek Oby: z Kraśnika. — Żułkowski Burmi: z Mszczonowa. — Otocki Mikołaj Dzie: z Dun. — Lisiecki Stanisław Oby: z Słepkowa.

D O N I E S I E N I A.

Do Dóbr w Woiewodztwie Augustowskiem Sytuowanych, potrzebna iest osoba posiadaiąca znaiomość pędzenia Okowity na apparacie Pistorjusza. Dalszą wtem przedmiocie wiadomość powziąść można w domu pod N. 493 u maiącego Inspekcią nad fabryką.

w Domu pod Nr 481 przy ulicy Miodowej naprzeciw OO. Kapucynów stoiącym, iest Sklep z wszelkiemi wygodami do naięcia od S. Jana r. b. O warunkach dowiedzieć się można u Rządcy domu w dziedzińcu mieszkaiącego.

Zawiadamiam wszystkich Obywateli i Mieszkańców M. S. W. aby domu pod Nr 2060 stoiącego przy ulicy Zielonej sytuowanego, od nikogo zgoła niebrali dzierżawę, iak tylko od Sekwestratora Cyrkułu II pod Nr 325 w Rynku Starego Miasta mieszkaiącego, na satysfakcją podatków i długu Skarbowego, respective do Kass Skarbu Publicznego winnych; wroczną dzierżawę wspomniony Dom z piwnicą, wozowniami, staj niami, z przyległościami innemi i ogradem fruktowym wydzierżawić mogą od ogłoszenia niniejszego, gdyż iedynie kontrakt przez Sekwestratora lub Urząd Municy: M.S W. zawarty, za ważny uznanym będzie. Warsza: d. 28 Maia 1824. Franci: *Gaiewski* Sekwes:

Ochoczym kupna donosi się iż iest do sprzedania z wolnej ręki dziedziczna wieś, w Powiecie Czerskim między miastami Grójcem i Warką, mil 6 od Warszawy położona, w połowie grunta pszenne, włościan 9ciu, wysiewu 80 korcy oziminy czyli 20 włok cheł: łąki i zarośle dębowe maiące, trakt na Piaseczno, Ustanów i Drwalew. Wiadomość w Drukarni Kurjera.

Zgubioną została w Aleach przy Uiazdowie Obrączka złota z napisem „ Pan Bóg nadzieia nasza ” Znalazca za oddaniem do Drukarni Kurjera, otrzyma dukata w nadgrodę.

Dom murowany przy ulicy Rybaki blisko ulicy Mostowej pod Nr 2555 Lit. C. iest z wolnej ręki do przedania; życzący sobie kupna, powziąść może informacją w Sklepie przy bramie tegoż Domu.

O 4ry mile od Warszawy za wisłą iest do naięcia od S. Jana r. b. Dom mieszkalny o 6ciu pokoiach ze wszelkiemi wygodami gospodarskiemi, tudzież osobnemi piwnicami, stajnią, wozownią, oborą na kilka krów, paszą dla tychże, drzewem na opał, ogrodem dużym warzywnym etc. Dom ten mógłby także być użytym na utrzymanie w nim Pensji. Życzący naiąć raczy się zgłosić do Drukarni Kurjera.

Pytleński Bon: utrzymuiący Żurnale Paryzkie w najlepszym guście roboty Krawieckiej Męzkiej, założył Warsztat przy ulicy Długiej N. 545 w Possesji JP Boekhan, ma honor polecić się Szano: Publiczności, ofiaruiąc się Jej służyć z dobrą robotą i za cenę umiarkowaną.

Do Handlu J. L. Tańskiego, na Krak: Przed: N. 443 na przeciw Głównego Odwachu, nadeszła Partja Koniczyny Hollenderskiej zwyczajnej. Także drugi gatunek tak zwanej Szwajcarskiej Lucerny, która się na lat 7 zasiewa. Oczem ma honor donieść Szanownej Publiczności.

Uwiadamiam PP. Fabrykantów Sukna, iż odebrałem w komis partją Szyszek, z których w beczkach zawieraiących w sobie 16,000 sztuk po zł: 20 za każdy tysiąc rachuiąc sprzedaię. Karól D y k e r t. ulica Długa Nr 556.

w Wsi Kamionku położonej, za Wisłą pod Pragą, przy głownym trakcie Brzeskim, znajduie się Karczma wielka zaiezdna od Sgo Jana r: b zwolnej ręki na rok ieden lub na czas dłuższy do zadzierżawienia; maiący chęć nabycia tejże dzierżawy, zechce się zgłosić do podpisanego w domu pod N. 460 przy ulicy Senatorskiej.— Koreiwa.

Podpisany Fabrykant przybyły na teraźniejszy Jarmark Warsza: a uzyskawszy swe Towary iakoto: Francuzkie Chustki batystowe, i różnego gatunku Batysty na łokcie sprzedaie, poleca się Szano: Publiczn: obiecuiąc iak najtańszą cenę i prędką usługę, ma swój skład w starym Marywillu pod kolumnami obok Kupca Józefowiczana przeciwko Ratusza pod N 7. J. B. Cótteaux z Walencjen.

Dnia 27 b. m. zabłąkał się Mopsik mały, maści popielatej, z ogonem kusym i obciętemi uszami, na ulicy Elektoralnej; ktoby znalzł, niech się raczy zgłosić pod Nr 556 przy ulicy Długiej do Murgrabiego, zaco oprócz wdzięczności otrzyma nadgrodę.

Wczoraj wyciągnięto Nra 58. 50. 30. 20. 35.

Teatr. Jutro Opera *Don Żuan* (akt pierwszy) i *Zabawa z Tańcami* (NB. Jeśli pogoda posłuży, to widowisko danem będzie w Teatrze Królewskim w Pomarańczarni Łazienkowskiej.